

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, September 30, 1980

Nr. 188

IRANAS ATMETĖ IRAKO TAIKOS SALYGAS

TURKŲ SAUGUMO TARYBA ĮSAKĖ GYVENTOJAMS ATIDUOTI GINKLUS

VYRIAUSYBĖ PALEIDO VISAS SAVIVALDYBES IR ATLEIDO 1,700 DABARTINIŲ MERŲ.

Ankara, Turkija. Turkijos saugumo taryba, vadovaujama gen. Kenan Evrian, įsakė surinkti iš gyventojų visus ginklus ir paleisti visas veikiančias savivaldybes.

Turkijos vyriausybė paruošė ir paskelbė instrukcijas visiems krašto gyventojams per 15 dienų atiduoti karo komendantams ir policijai visus turimus ginklus, peilius, durkuvus, šovinius ir kitas karinius priemones. Ginklus turintieji ir juos atidavusieji nebus baudžiami. Bet jeigu po 15 dienų pas juos bus rasti ginklai arba šoviniai sandėliai, tai jiems bus taikomos labai sunkios bausmės.

Kitas vyriausybės įsakymas paleido visas savivaldybes. Tas pats įsakymas atleido visus savivaldybių merus. Vietomis jie saugaliavo, pėsimetai pas Irano griežtns tikybinkus.

Turkijos vyriausybė siekia demokratines Turkijos. Ji imasi priemonių, kad demokratijos laisvėmis nepasinaudotų demokratijos priešininkai. Turkai neįsistatymais teikiama laisvės ardyti.

Demokratines Turkijos savivaldybes lino didokas skaičius fanaliku merų, kurie sudarė pavojų. Jie planavo priimti Turkijai islamišką valdymo sistemą.

Turkų vadovybė patenkinta, kad Irano konflikto pradžioje turkai paskelbė karo stovį visame pasienyje; revoliucijos skelbėjų neįleido į Turkiją. Siena pėrėjusieji kurstytojai buvo suimti ir padėti į kalėjimus arba gražinti į Iraną. Mulu šalininkai nepajėgs padaryti perversmo Turkijoje.

NAŠLĖS MAO THE-TUNG TEISMAS

PEKING. — Taip vadinamos keturių grupės, vadovaujamos našlės Mao Tse-tung, teismas eina prie galo. Pekinge manoma, kad ji už bandymą nužudyti Mao, gali gauti 20 metų kalėjimo.

Taip pat kaltinami šeši žmonės, kurie padėjo tada krašte apš. minist. Liu Biao. Lin bandė išsproginti Mao privatini traukinį, bet nepasisekė. Lin Biao bandė pabėgti iš krašto lėktuvu, bet žuvo lėktuvo katastrofoje.

KALENDORELIS

Rugsėjo 30: Sofija, Jeronimas, Upėnė, Girdilė, Eidminas.

Saulė tēka 6:46, leidžiasi 6:35.
Debesuotas, li.

ATSISTATYDINO ITALIJOS MINISTERIŲ KABINETAS

ROMA. — Italijos ministerių kabinetas, vadovaujamas min. pirm. Francesco Cossiga, atsistatydino, kada žemesnieji parlamento rūmai pareiškė nepasitikėjimą jo vedamai ekonominei politikai. Nepasitikėjimas pareikštas vieno balso persvara.

Prez. Sandro Pertini tuoju pradžioje pasitarimus sudarymui 40-tojo ministerių kabinetui nuo II-jo pasaulinio karo.

TERORISTAI PALEIDO VIENĄ IKAITĄ

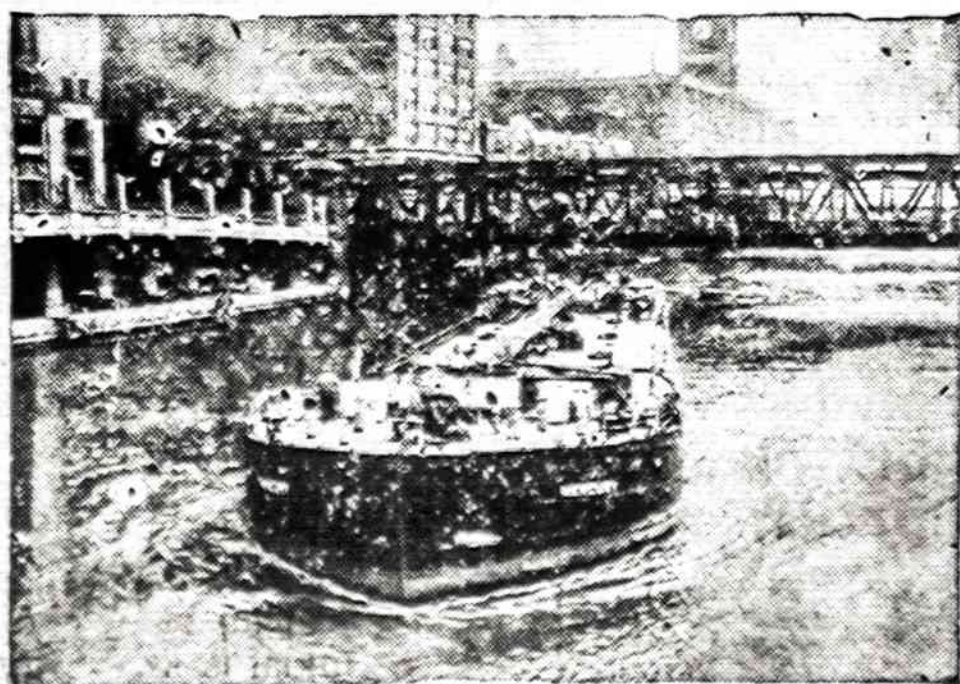
SAN SALVADOR (AP). — Apie 30 kairiųjų teroristų rugsėjo 15 dieną užėmė OAS, Amerikos valstybių organizacijos, pastatą ir paėmė 11 (vienuolika) ikaitų. Jie pranešė, kad nepais pastato iki karštos jūnta, nepaleis visų politinių kalinių ir nepanaikins karo stovio.

Sekmadienį jie paleido vieną ikaitą G. Pino, kumet. daktaras ir dū El Salvadoro žmogaus teisių komiteto nariai įrodė, kad jis turi širdies priepuolius. G. Pino toje organizacijoje išdirbo 10 metų.

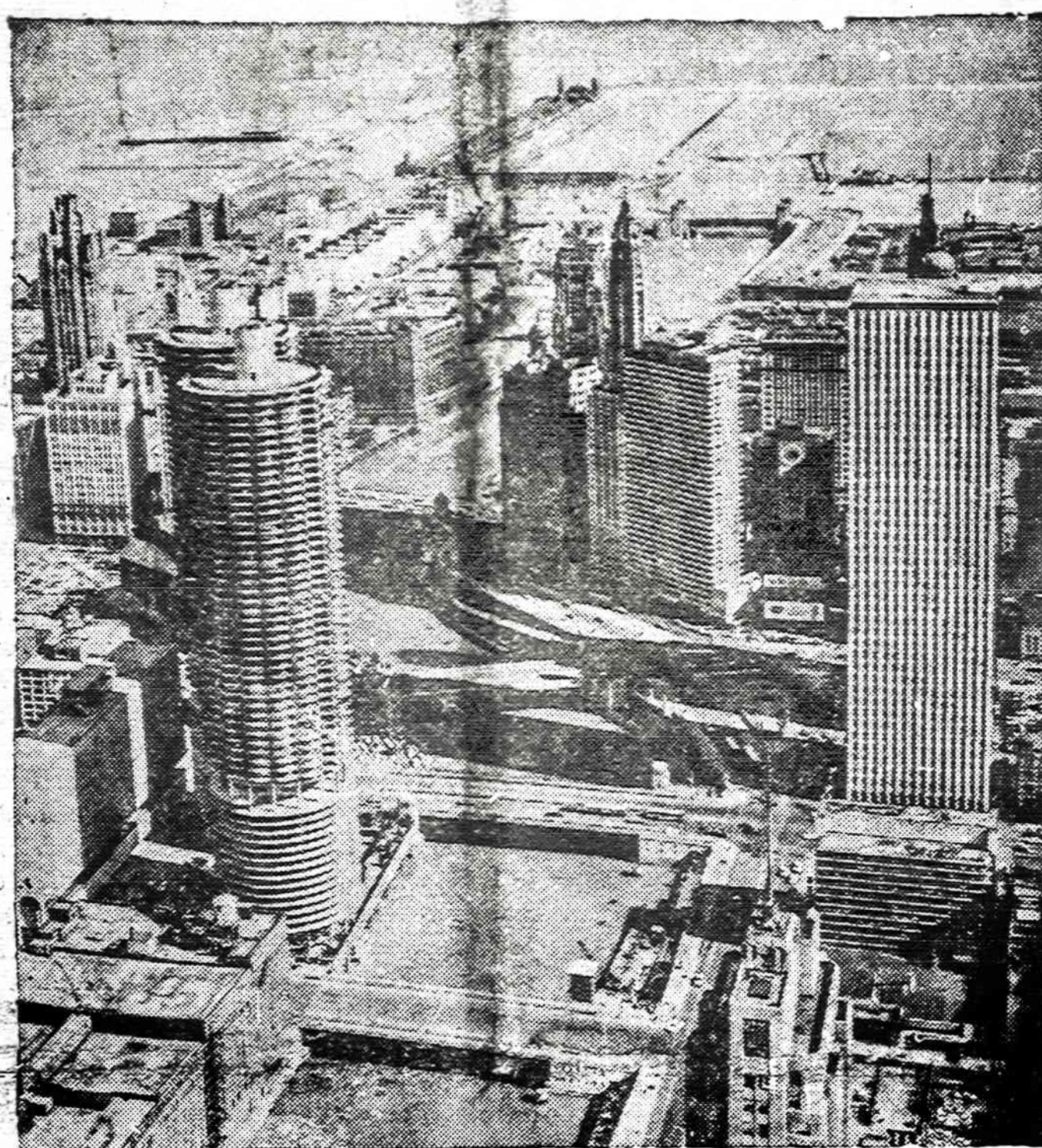
Teroristai pasisakė, kad jie yra taip vadinamo Demokratiško revoliucijos fronto nariai, vieno iš daugelio kairiųjų grupių, kovojančių prieš civilius — karščių sudarytą valdančių jūntą.

PUERTORIKIEČIAI NENORI KUBIEČIŲ

SAN JUAN, Puerto Riko. — Puertorikiečiai labai nepatenkinti, kad prez. Carteris nutarė pasiusti į Puerto Riką didelę dalį Kubos ir Haicjo tremtinių. Vyriausybė rengiasi juos apgyvendinti Allen kareivinėse. Vyriausybė veža juos į Puertoriką, nes ten klimatas šiltesnis. JAV-se, kai klimatas atvės, jie negalėtų gyventi dabar užimtoje kareivinėse, nes jos nėra įrengtos žiemai.

Chicagos upeje pasirodė naujas tankeris gazolinui pervežti. Juo plaukia 900,000 galionų gazolino.

Sena Chicago traukiasi į šalį, o modernioji pamažu auga į padanges.

NACIAI SPROGDINO VOKIEČIŲ RUDENS ŠVENTĘ

MIUNCHENAS, Vokietija. Naujieji Vokietijos naciai išsprogino Vokietijos rudens šventę, užmušė 12 žmonių vietoje, o 213 žmonių sunkiai sužeidė. Iki šio meto niekas prie šventės einančių žmonių žudymo nepriširdėjo, bet policija pati išaiškino, kas nešė šventės galingą bombą ir pats sprogo.

Policijai pavyko nustatyti užmušto bombos nešėjų asmenybę. Jis, matyt, ne stikėjo būti užmuštas, jo bomba sprogo anksčiau, negu jis buvo apskaičiavęs, užtat policija dabar ir sudraskyto kūno likučiuose rado kelis asmens dokumentų likučius, iš kurių nustatė jo asmenybę. Netrukus policija jį rasti.

Jeigu Iranas netenka svarbiausių žibalo versmų, tai islamo šalininkų skaičius žymiai sumažės, — pareiškė Chomeini.

Pats Chomeini ragina irančius kovon prieš Iraką. Irakiečių yra 13 milijonų, gyventojų, o irančių yra 35 milijonai.

Manoma, kad sproges itanas II-sis šulinyje dar gali turėti nuodingų nitratų.

Chomeini negali suprasti, kaip Irano partizanai galėjo leisti irakiečiams užimti Arabistano sostinę.

Chomeini įsakė išleisti iš kalėjimo visus karininkus ir siųsti juos organizuoti karių.

ja nustatė, kad jis buvo neo-nacis (naujos) Vokietijos nacis, kuris žmonių žudynes naudojo kovai ir nacių idėjų plėtimui. Policijai pavyko suimti 6 naujuosius nacių, su kuriais bombą nešęs naciis kartu draugavo ir dirbo.

Sužeistųjų tarpe yra keli amerikiečiai.

— Helmut Schmidt patarė vokiečių socialdemokratams nenaudoti vokiečių Lapkričio šventės bambaardavimo. Neo-naciai norėjo šventei pakenkti.

— Libija pasigyrė, kad už poros metų ji galės pasigaminti atomo bombą.

— Los Angeles apylinkėse dega dideli plotai medžių ir žolių.

— Jeigu Iranas netenka svarbiausių žibalo versmų, tai islamo šalininkų skaičius žymiai sumažės, — pareiškė Chomeini.

Pats Chomeini ragina irančius kovon prieš Iraką. Irakiečių yra 13 milijonų, gyventojų, o irančių yra 35 milijonai.

Manoma, kad sproges itanas II-sis šulinyje dar gali turėti nuodingų nitratų.

Chomeini negali suprasti, kaip Irano partizanai galėjo leisti irakiečiams užimti Arabistano sostinę.

Chomeini įsakė išleisti iš kalėjimo visus karininkus ir siųsti juos organizuoti karių.

B. AQUINO JR. GALI GRĮŽTI Į FILIPINUS

FILIPINAI. Sen. Benigno S. Aquino Jr., paskelbęs Filipinuose 1972 metais karo stovį, buvo suimtas, apkaltintas žmogžudyste ir ginklų laikymu, ir nuteistas mirties bausme. Vėliau mirties sprendimas buvo pakeistas kalėjimo bausme. Po 7½ metų jam buvo leista išvykti į Ameriką.

Dabar prez. Marcos paskelbė, kad Aquino gali laisvai grįžti į kraštą ir įsijungti į krašto valdymo darbą. Jam bus leista, kada tik jis panorės iš krašto laisvai išvykti.

Aquino dabar yra prof. Harvardo universit., Mass.

KUBIEČIAI PABEGELIAI PASKELBĖ BADO STREIKĄ

Wisconsin. — McNeil Wisc. kalėjime yra 244 Kubos pabėgėliai, kurie yra padarę kriminalinius nusikaltimus. Jų paskirstymą į gyvenvietes užima daugiau laiko, reikia didesnių tyrinėjimų.

Praeitą ketvirtadienį, 31 kalinys paskelbė bado streiką; jie reikalavo, kad greičiau juos paskirstytų į darbus, nes dabartinė skirstymo eiga per lėtą.

Sekmadienį badaujančių skaičius pakilo iki 59.

— Valstybės departamentui pareigūnai skrenda į Indokiniją ieškoti karo metu dingusių JAV karių.

— Prezidentas Carteris pareiškė, kad Harmoro sąsauris bus laisvas aliejui išvežti iš Persijos įlankos.

PAKISTANO DIKTATORIUS ŽIA NEITIKINO IRAKO PREZIDENTO

IRAKO KARO JĖGOS UŽĖMĖ PACIAS SVARBIAUSIAS ŽIBALO VERSMES

Bagdadas, Irakas. Irako Prezidentas Sadam Huseinas pranešė spaudos atstovams, kad Irako karo jėgos užėmė 60 mylių žemės plotą, kuriame yra pačios svarbiausios Irano žibalo versmės. Irakas negalėjo užimti Abadano puolimu iš upės, tai apsupo visą Abadano sritį, o dabar apsupo visą miestą. Irako kariai persikėlė per Eufratą 12 mylių atstumoje, o iš ten pradėjo supti miestą iš prietų ir vakarų. Šiandien Abadanas apsupas iš visų pusių.

Irako prezidentas Sadam paskė atskridusiam Pakistano prezidentui Zia Ju Ihak kad Irakas sutinka sustabdyti kovos veiksmus, jeigu Teherano vyriausybė pripažins suverenines teises 90 mylių plotui Eufrato pakraštyje, kurį Irano šachas Reza Pahlevi jėga atėmė iš Irako. Irako karo jėgos jau yra užėmusios 60 mylių plotą ir veržiasi tolyn.

Pakistano prezidentas Zia tuoju grįžo į Iraną ir papasakojo Irako sąlygas. Ši karta Irano prezidentas Bani Sadr pareiškė, kad Iranas nepriima Irako taikos sąlygas. Iranas tol tęs kovas prieš Irako jėgas, kol bent vienas Irako karys bus Irano teritorijoje. Irano karo jėgos skuba į Eufrato pakraštį ir stengsis išvyti Irano karo jėgas. Pirmą dieną Irano aviacija vėl puolė Irako kariuomenės dalinius, kurie veržiasi į Irano teritoriją Eukrato slėnyje.

Pakistano Prezidentas Zia labai apgailestavo, kad dvi islamiškos valstybės tarp savęs žudosi, kada tikras priešas yra galimas. Zia buvo pataręs Irako prezidentui Sadam atsaukti savo karių iš Eufrato slėnio, bet jis nutilo, kai prez. Sadam paklausė prez. Zia, kodėl jis tokie patarimo 1975 metais nepasiūlė Irano šahui, kai pastarasis užėmė Arabistano, prijungė jį prie Irano ir pasisavino suverenines srities teises.

Irako prez. Sadam pakastaniečiui dar priminė, kad trys salos, esančios Hormuzo sąsiauryje

Gen. Kevan Evran pranešė vyriausybei, kad per 15 dienų būtų paimti visi ginklai iš krašto gyventojų. Kas ginklų neatiduos, tai bus baudžiamas, kaip teroristas ar jo bendradarbis.

AFGANISTANO JAUNIMAS KOVOJA

ISLAMABADAS, Pakistanas. Iš Afganistano atvykusieji tvirtina, kad Afganistano jaunimas greičiau prisijungia prie partizanų ir kovoja prieš rusus, negu gyvena Kabule. Pasirodo, kad paskutiniu metu vis dažnėjančios kratos namuose, jaunuolių išvedimas, įsiveržimas į mokyklas bei universitetus ir jaunimo mobilizavimas į karo tarnybą tiek sukėlė pasipiktinimą gyventojų ir jaunimo tarpe, kad jaunimas bėga į užsienius, jeigu gali, arba eina remti partizanų.

Iš siaurės Pakistano atbėgusieji kovotojai tvirtina, kad 12 — 15 metų jaunimas kovojo prieš rusus.

Kam tenka dabar užteiti į Kabulo bazarą, tai ten mato tikta moteris ir 12 — 13 metų mergaitės, o jaunimo ten nepamatysi.

— V. Vokietijos kancleris Schmidt patarė visiems piliečiams dalyvauti artėjančiuose rinkimuose.

— Aukso uncija pirmą dieną kainavo \$689.00.

priklausė Irakui, bet Irano šahas tada pasisavino visas tas tris Irako salas. Dabar tos trys salos palengvina Iranui blokuoti Hormuzo sąsiaurį. Gen. Zia įsitikino, kad jam nepavyko sutaisyti abiejų kovojančių islamiškų valstybių.

Irako prezidentas Sadam papasakojo Pakistano prezidentui Zia, kad kova tarp Irako ir Irano jau tęsiasi pusantro tūkstantčio metų. Tigro ir Eufrato slėnis priklausė Mezopotamijai (tarp 2-ųjų upių esanti žemuma). Dabar Mezopotamija vadinasi Irakas. Kur dabar Iranas, tai buvo Persija.

Mezopotamija valdė Tigro ir Eufrato žemes tūkstančius metų, kol 630 šios gdynės metais Persija atėmė tas žemes iš Mezopotamijos. Arabai gyvena žibalo apylinkėje Irano Sudah Arabistano. Jie kalba kita tarme ir yra kitokio tikėjimo. Tigro ir Euftrato sritis ejo iš rėnkų į rėnkas kol Mezopotamija pralaimėjo Kadišios mūšį. Irakas buvo atgavęs Tigro ir Eufrato sritis, kol 1975 metais jas pasisavino šachas Reza.

Iranui išžudius visus koro vadus, Irakas nutarė atsiimti jam priklausančias žemes. Bani Sadr naikina viską, ką Irano šachas buvo padarę. Kai irančiai panaikino 1975 metų sutarimą, tai irakiečiai nutarė šacho pagrobtais žemes atsiimti. Irano prezidentas Sadam pareiškė, kad Iranas tą Irako žemių iš Irako nepajėgs atsiimti.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

TULŽIES PŪSLĖS LIGA

Susipažinkime su tulžies pūslės pagrindinėmis negerovėmis; išsitingiau pajėgsime pildyti gydytojo nurodymus. (Mediciniškas raginimas)

Tulžies pūslės pagrindinis su- negalavimas yra joje akmenų atsiradimas. Ji be akmenų retai kada sukelia akmenims joje esant visiems žinoms negalavimus: nevirškinimą (indigestion), pilnumo jausmą viduriuose (feeling of fullness), atsiragėjimą (belching), vidurių išpūtimą (flatulence) ir skausmą (pain). Tokių nusiskundimų angliškų pavadinimus išmoki- me atmintinai ir nepamirškime. Gali prisieiti turėti reikala su vien tik angliškai kalbančiu gydytoju, tada jam galėsi inteli- gentiškai nusakyti savus negalavimus. Taip pat ir gydytojo klausimus tada pajėgsi atsakyti kaip reikia.

Mat, angliškai ne- kant nu- sakyti savus nusiskundimus, vien angliškai suprantąs gydy- tojas negali su tokiu ligoniu rei- kiamai susikalbėti — tada jis negali surašyti atsakančios me- dikalinės istorijos. Tais atvejais gali nukentėti diagnozės nusta- tymas ir, žinoma, gydymas.

Tulžies pūslėje esančių akme- nų sukeltas staigus sunegalavi- mas yra beveik būdingas: stai-

ja atsiradęs skausmas viršuti- nėje pilvo dalyje — paprastai jis esti didelis. Prisiliečiant pil- vo viršutinės-vidurinės dalies ir dešinio pašonkaulio, jaučiamas skausmas. Tokios ligos sukeltas skausmas dažnai persiduoda į dešinę mentę. Žinoma, toji men- tė yra sveika — tik skausmas iš tulžies pūslės persiduoda radi- juoja į mentės sritį.

Tulžies pūslės akmenų skaus- mingas priepuolis dažnai pasi- taiko už poros valandų po stip- taus valgio, ypač riebaus. Daž- nai skausmai atsiranda vidur- naktį. Šlapimas gali pasida- ryti lamsus, o išmatos šviesios. Mat, tulžis iš tulžies pūslės gali urėti sunkumų patekti į žar- nas per tulžies lataką. Tada ji renkasi į kraują ir esti šalina- ma lauk su šlapimu — jis dėl to tamsėja. O išmatos — priesin- gai: jos be tulžies šviesėja.

Daugumas chirurgų yra lin- kę prašalinti tulžies pūslę esan- tius akmenis operacijos keliu. Taip visiems tokiamis ligonim- s eikla elgtis: klausyti gero gy- dytojo patarimo: leisti operuo- jamis. Dabartinė chirurginė

technika yra gera ir tokios ope- racijos pasėkos dažnai esi- ge- ros. Tik čia reikia dėl tokios ope- racijos pridėti porą žodžių.

Ne visi tulžies pūslėje akme- nis turintieji visada sk- mingai operuojami

Nutukę ir senyvo amžiaus sulaukusieji yra išimtinai. Nu- tukusieji turi visų pirma sulie- sėti, o tik tada leisti operuoja- mi, jei jie žino, kad turi tulžies pūslėje akmenis ir dar neturi aštraus tų akmenų priepuolio. Kai suliesėja žmogus, tada go- riau esti chirurgui tokį ligonį operuoti. Komplikacijų esti ma- žiau ir tokios operacijos pasė- kos esti sėkmingesnės. Žinoma, jei riebiam žmogui dar nesulie- sėjus užėina staigus tulžies ak- menų priepuolis — tada nėra ko laukti iki žmogus suliesės, nes staigus priepuolis gali baigtis mirtimi. Mat, niekas negali už- tikrinti, kad užsidedusi pilna akmenų tulžies pūslė nesprogs ir tulžį į vidurių ruimą paleis. Tada tokiam žmogui tikra mir- tis esti dažnai neišvengiama. Kaune mirė tokiam stovyje gy- dytoja rentgenologė. Ji žinojo, kad turi akmenis tulžies pūslė- je, bet nesiooperavo. Laukė — ir sulaukė mirtinos nelaimės.

Todėl visi nutukėliai jau šian- dien pradėkite imti save nagan- ti liesėkite. Tada operuokite- dar priepuolio neturėdami. Tokiu atveju bus sėkmingiausia tulžies akmenų operacija. Tais atvejais visada prašalinama tul- žies pūslė su akmenimis. Ne tul- žis prašalinama, bet tulžies pū- slė — kitaip sakant, kepenyse pasigaminusios ir latakui atslin- kusios į sandėlį (į tulžies pūslę) tulžies niekas neprasalina. Tul- žis nuolat gaminasi kepenyse ir ji esti sandėliuojama tulžies

Prieš aušrą.

pūslėje. Pastarąją prašalinus, tulžis netenka savo sandėlio, ji- teka tada tulžies takais tiesiai į plonas žarnas.

Senesniems žmonėms irgi pa- siseka pernešti tulžies pūslės operaciją (jos prašalinimą) la- bai gerai. Reikia tik, kad žmo- gus būtų atsparus, neblogai iki operacijos pasimaitinęs ir sun- kių kitokių negalių (ypač šir- dios) neturįs. Todėl senesniems, kurie turi kokių rimtesnių ne- galių (šalia tulžies pūslės ligos), patariama operuoti tulžies pū- slės akmenis tik tada, kai jie turi negalavimus dėl tokioje pūslėje esančių akmenų ir nesie- ska tinkamu maistu sutvarkyti- jų negalavimų. Čia labai svar- bu atsiminti, kad griežtas užlai- kymas tinkamos mitybos to- kiems žmonėms yra būtinas. Būtina svarbiausia vengti kepto ir riebaus maisto, ypač kiauš- nio trynio bei tokių valgių, ku- riuose esti trynių. Vienas vie- nintelis tinkamo maisto neprisi- laikymas, nors ir po ilgų metų prisilaikymo, gali sukelti tulžies akmenų priepuolį ir tada gali prisieiti gultis ant operacijos stalo esant senyvam ir visai ope- racijai neparengtam (emergen- cy case). Tokiais atvejais po operacijos, komplikacijos esti dažnesnės ir sergamumas il- gesnis.

Tai, visi riebuliai lieskime, visi senoliai griežtai prisilaiky- kime be riebalų maisto. Visi ne- sitikėkime tulžies akmenų su- tirpinimo. Net iš dabartinės Lie- tuvos prašo žmonės vaistų ištir- pinimui tulžies akmenų. Tik kai kuriose ligoninėse mėginama tirpdyti toje pūslėje tam tikros rūšies-sudėties akmenis, ligoniu- esant griežtoje-gydytojo priežiū- roje. Praktiškai, kol kas visi už- mirškime apie tulžies pūslėje esančių akmenų bet kokių būdų sutirpinimą. Visi kreipkime di- džiausią dėmesį į tinkamą mi- tybą. O ji yra štai tokia.

Maistas negalaujant tulžies pūslės akmenimis

Iš pieno gaminių reikia vengti saldaus (1%) pieno ir grietinės. Galima naudoti nugriebtą pieną (skim milk), pasūkęs (butter- milk), nugriebtą išgarintą pie-

ną (skim- evaporated milk). JO- KIO SCRIO, išskyrus be riebalų sūrius ir tokią varškę. Čia žmo- nės dažnai daro didelę klaidą. Jie svečiuose, o kartais ir na- muose, leidžia sau valgyti riebų kokių nors rūšių sūrį po to, kai be riebalų sūris ir tokia varškė jiems atsibosta. Reikia visiems čia priminti, kad toks atsibodi- mas nėra priežastis nesilaikyti būtinės be riebalų dietos. Toks nesilaikymas gali kainuoti žmo- gūi gyvybę. Tai, apie nusibo- dimą čia ne kalbos negali būti. Tą turi suprasti bent kiek išmin- ties turintysis — toks niekada neleiš sau riebaus maisto dėl tulžyje turimos akmenų ligos.

Iš mėsinų valgių — neliesk kiaušienos ir jos gaminių, ne- nemastyk apie antieną bei ža- sieną. Valgyk tik liesas mėsas, vištieną, kalakutieną — visus matomus riebalus ir odą nulu- pęs. Čia reikia priminti, kad mes esame kapitalistinėje ver- gijoje: per televiziją perša višt- ieną, parengtą su oda. Rodomi tėvai ir vaikai, ja tokia valga be duonos, be bulvių, be daržovių. Rodoma visa šeima tik ryte ry- ja keptus viščiukus. Tiesa, pel- nagaudys uždirba, bet taip val- gantieji žmonės labai pradirba. Viena, kad jie valgo su oda ir keptus su riebalais. Antra, kad jie nevertoja prie mėsos darž- ovių. Tai blogiausia mityba, ko- kia tik galima įsivaizduoti. O tulžies pūslėje akmenis turin- tiems toks vištienos valgymas yra tikras peilis. Ne kitaip esti toks valgymas, esant nutukus ir sklerozę turint.

Iš žuvų — jokios riebių žu- vies. Prie tokių priklauso visų mūsų pamėgta silkė, taip pat ir ungurys (angliškai: mackerel, lox). Galima valgyti liesas žu- vis: lydeka, ešeris (bass, blue- fish, cod, flounder, haddock, perch, whitefish). Taip pat ga- lima valgyti kiautėtas žuvis (shellfish), tik be aliejaus — ke- nuotas, šaldytas ar šviežias.

Iš daržovių galima valgyti vi- sas, kurios tik esti žmogaus pa- keliamos — jos gali būti švie- žios, virtos, kenuotos bei šal- dytos.

Vaisiai visi valgytini, kuriuos

širdis priima — tik be odos ir be sėklių. Taip pat naudingos ir vaisių sultys.

Kiaušinių trynių geriausia visai nenaudoti, nors po vieną dieną leidžia kai kurie, jeigu žmogus perneša trynį. Kiaušinio baltymo naudotina iki valiai.

Iš duonų ir javainių (cereals) nenaudotinos šilta duona, bis- kvitai, vafliai ir muffins.

Iš desertų — nenaudotina py- ragai, šokoladas, ledai, visi val- gijai, gaminti su sviestu, marga- rinu, saldziumu bei padažais (shortening). Leidžiama valgy- ti: nugriebto (skim) pieno de- sertai, tokie jie pagaminti iš kiaušinio baltymo (angel food cake, meringues, vanilla maca- roons).

Iš sriubų: nevalgoma grieti- nės sriubos, mėsiskos ir vištie- nos sriubos, iš kurių nesti nu- griebti riebalai. Valgytinos to- kios sriubos: vištienos, kalaku- tienos sriubos, iš kurių nugrie- bti riebalai. Taip riebalus sugrie- bus valgytinos žuvies ir mėsos sriubos. Taip pat ir daržovių sriubos, virtos su ligonio pake-

laimomis daržovėmis. Galima be sėklių. Taip pat naudingos valgyti buljoną, broth, con- somme.

Iš riebalų nevalgytina: saldi ar rūgšti grietinė, alutų alyva, daržovių padažai (shortenings), taukai, majonezas. Leidžiama, jei pakeliama, ne daugiau kaip trys arbatiniai šaukštėliai sviesto ar margarino. Jų vietoje, jei pakeliama, galima tiek vartoti aliejų.

Prieskoniai — druska, pipi- rai, įvairios žolės — po nedaug vartotini.

Valgytina negausiai cukraus, syropo, jelly ir medaus.

Jokių riešutų, jokio žiemių riešutų sviesto (peanut butter), jokių olivės ir mėsos padažų: mėsos ir grietinės sūsių, jokių "white" sauces.

Išvada: Reikia didžiųjų pastan- gų, reikia pakeitimo gyvenimo vagos, idant pajėgtum būti svei- kam ar susirgęs tiesiausiai kelių tvarkytumėsi.

Pasiskaityti: Herman Tar- nower, M.D. The Complete Scarsdale Medical Diet. Ban- tam Book.

LIETUVIŲ TAUTINĖS ŠVENTĖS

Kai senieji įvairiose Ameri- kos vietose Rugsėjo 8 dienos lietuvų tautinė šventė buvo gražiai paminėta, tad tokia pro- ga yra įdomu šį tą pasakyti apie kitas tautines šventes.

1918 metais vasario 16 dieną vadinamoji Lietuvos Taryba pa- ruošė ir paskelbė deklaraciją, kurioje buvo pasakyta, kad pa- grindus nepriklausomai Lietuvos valstybei turės nustatyti Stei- giamasis Seimas. Toks seimas susirinko 1920 m. gegužės 15 d. Tada tos dienos — Vasario 16 ir Gegužės 15 buvo paskelbtos kaip svarbios tautinės šventės.

Nuo 1920 m. ligi 1927 m. tos šventės būdavo iškilmingai šven- čiamos. Gegužės 15 dienos šven- tės būdavo labai patogi tuo at- žvilgiu, kad visokioms iškil- mės būdavo palankus oras. Ypač jaunimui buvo patogu to- kioje šventėje dalyvauti, nes jie dar pajusdavo savyje didesnę norą išlaikyti lietuvišybės po- žymius. Tuose susirinkimuose vi- siems žmonėms buvo įdomu iš- girsti visokius Steigiamojo Sei- mo atliktus darbus, nes tas sei- mas paruošė Lietuvos valstybės konstituciją, sutvarkė žemės re- formos įstatymą bei kitus įsta- tymus.

1926 m. gruodžio 17 dieną įvyko perversmas ir visą val- dią paėmė į savo rankas dik-

tatorinių pakraipų pareigūnai, kuriems vadovavo prof. A. Vol- demaras. Kai 1927 metais buvo ruošiasi minėti Gegužės 15 d. tautinę šventę, tad buvo tos nau- jos vyriausybės pareigūnų grie- tai įsakyta tos Gegužės 15 d. šventės nevykdyti, nes tokia šventė jau yra panaikinta, arba kitaip sakant — ji nukeliama į rudenį, rugsėjo 8 dieną, kada bus prisiminta gyvybės prieš 500 metų Lietuvos didysis ku- nigaikštis Vytautas.

Šiais laikais išeivijoje (išei- vystėje) galėtų būti atgaivinta Gegužės 15 d. tautinė šventė, ir tokiu būdu per metus turėtume tris tautines šventes.

A. Kelmutis

PAZADAI

Prie kapo klūpo vyras ir verkia. Praeivis užjauciančiai klausia:

— Ko verki, gerbiamasis? — Savo žmonai pažadėjau: kai ji numirs, pasekti jos pė- domis...

— O kas jums kliudo tai pa- daryti?

— Antroji žmona. Jai paža- dėjau tą patį.

• Net jei vyras galėtų mo- terį suprasti, — pasakė senber- nis, — vis tiek jis nepatiktų.

PARNASAS

Kadaise Graikijoje pašalino dievus Ir emė dalyt piliečiams jų laukus. Vienam jų Parnasas atiteko.

Kai pašaras jo išseko, Ten savo asilus ganyti jis pradėjo.

Asilai iš kažin kur girdėjo, Kad mūzos Parnase anksčiau gyveno.

Jie sakė: "Jas ne veltui iš Parnaso išgabeno; Aišku, kad visiems įgrišo jų klausyti.

Ir todėl žmonės nutarė mūzas tas išvyti.

Jie nori dabar mūsų menu gerėtis Ir nuo mūsų įkyrių dainų išsėtis.

Lai vardą mūsų garsina žavi daina; O kad nesuirtų mūsų darna,

Nutarkim, kad kas neturi stipraus balso, Tas prie mūsų choro nepriklauso".

Pasiūlymas visiems patiko Ir visi su juo sutiko.

"Aš užtrauksiu", sakė jų vadovas, "o jūs padėkit: Bliaukite kiek galite, nesidrovėkit".

Kai visi jie spiegiančiu balsu užtraukė, Seimininkas ko neapkurto; to iš jų nelaukė.

Ir nors tuomet jis netoliese arė, Darbą metęs, visus juos į tvartą nusivarė.

Vieta keisdamas kvailys Proto tuomi nepelnys.

Vytautas Petraitis, PASAKECIOS pagal Kly- va, 217 psl., gaunamos Naujienose. Kaina \$3.

Announcing a new interest rate for U.S. Savings Bonds:

6 1/2%

Here's some great news for all Americans. On June 1, 1979, the interest rate on United States Savings Bonds, Series E and H, was increased to 6 1/2%.

This 6 1/2% rate will apply to new Bonds and to all outstanding ones, too. For Series E Bonds that have not reached original maturity of 5 years, the improved yield will be received as a bonus when the Bonds mature. For older Bonds and Notes, and for Series H Bonds, the increase takes effect with their next semiannual interest period, beginning on or after June 1, 1979.

So you see,

Take stock in America.

Bonds are getting better all the time. This new 6 1/2% interest rate, together with the tax advantages available, makes Savings Bonds even more attractive.

And when you buy Savings Bonds through the Payroll Savings Plan at work, or the Bond-a-Month Plan where you bank, Bonds are still the most convenient, easiest, safest way to save.

If you haven't thought about Savings Bonds for awhile, this is the kind of news that should increase your interest.

Bonds are a better buy than ever before.

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder". Just one pill at bedtime safely and gently stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.

What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right—pills from Ex-Lax. Look for the white box.

Use only as directed.

SOLBAD HALL LIGONINĖJE

(Iš kelionių po Tirolį 1945 metais)
(Tęsinys)

(Bus daugiau)

Pamažu pradėjau atskirti ir kai kuriuos balsus. Ten, be abejo, buvo seselė Ema, mano slaugytoja, slaugiusi mane pirmosiomis ligos dienomis; mergaitė, atnešdėjusi man valgyti, ir Hansas, nedidelis, trumpais juodais ūsiukais sanitaras, kuris kasdien atėdavo pas mane atlikti kai kurių patarnavimų, teikiama palatomis. Tame žmonių susibūrimo centre, atrodo, vaidino svarbų vaidmenį; jo balsas nuolat skambėdavo.

Šiandien jis kalbėjo ypatingai aiškiai, girdėjau jo kartojamus žodžius:

— Friedhof's Ruhe! Kapinių ramybė!

Koridoriuje kalbos buvo nutildė. Susirinkusieji nepasitokiejo, jie galėjo būti bet kur, gal jau labai arti. Kiekvienas žinojo: jei lėktuvai užskris virš miesto — užsės juos tuoj paties. O jei pradės bombarduoti — sekančią sekundę visiems tai bus aišku. Kai priešas bombarduodavo Innsbrucką, čia aiškiai buvo girdima. Tirolio sostinė buvo vos už dešimties kilometrų.

— Kapinių tylą! — vėl skambėjo Hanso balsas.

Tie du žodžiai užtikrino susirinkusius, kad lėktuvų nebuvu nė ženklo. Jis gerai žinojo, jog ligonių troškimas toks ir buvo: kad lėktuvai laikytųsi kuo toliau nuo jų miesto. Oro pavojus ir sveikam buvo nervus draskantis pergyvenimas. O tiems žmonėms buvo reikalinga ramybė, visiška ramybė.

Kapinių tylą!

Jo balsas skambėjo taip užtikrintai, ir tai turėjo reikšti ne ką kitą, o garantiją, kad ir šio oro pavojus praeis nesutrikdęs.

ramybės žmonių, besislapstančių ligoninės rūsyje.

Tai buvo paskutinis žmonių susibūrimas koridoriuje už mano palatos durų. Po to praėjo keletas dienų, ir aš girdėdavau tik žingsnius ir trumpus pokalbius tarnautojų, kurie nusileisdavo į rūsi kokiui nors reikalui. Mat, čia buvo sutalpinti įvairūs ligoninės reikmenys.

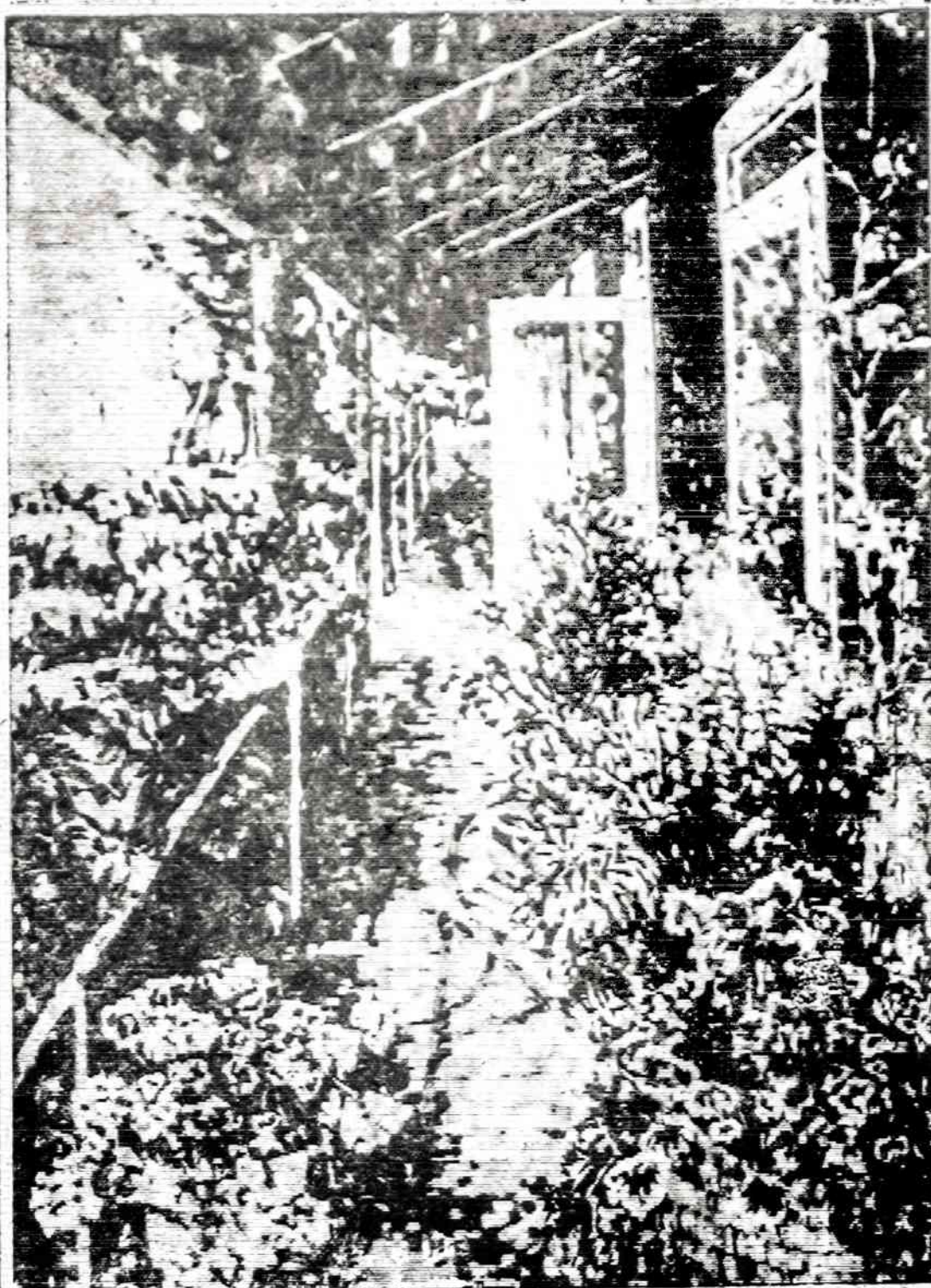
Kartu su pagerėjusia sveikata plėtėsi ir augo mano izoliuotasis pasaulis. Man buvo leista naudotis vonios kambariu koridoriuje; taja proga pasivaikščiodavau po tą ilgą, staure, lyg kokia promenada, koridorių ir pažvelgdavau per langą vienamė jo gale. Nedaug galėjau per jį matyti; iki mūro sienos, kuri turėjo būti ne kas kita, kaip ligoninės rajono riba, buvo tik pievutė su gerokai pažėlusia žole. Užtat ten, toluoje, mačiau kalnus. Dideli medžiai, augę toliau už ligoninės mūrinės sienos, dalinai juos dengė nuo mano akių, tačiau snieguotos viršūnės aiškiai švytkravo saulėje. Žemai sniego nebebuvo, ir tai reiškė, kad pavasaris buvo įpusėjęs.

Mane vis dar tebelaikė ligonių. Slaugė pavyzdinčiai ir maitino padidintomis ligonio porcijomis, nuo kurių apsigijusdavau labiau alkanas. Stiprėjau greitai, o mano pilvas buvo nepasotinamas. Nežinau, kaip bučiau išsprendęs mitybos klausimą, jei ne toks mažas nutikimas.

Vieną popietę seselė Ema atėjo į mano palatą su lankytuoju.

— Tai jūsų tėvynainė, — pristatė ji man jauną moterį. — Ludvigą dirba ligoninės virtuvėje ir dabar tik išgirdo, kad jūs irgi lietuvis.

Lankyti mane buvo uždrausta; tą žinojau, seselė buvo sa-

ALEKSANDRA NAVICKAITĖ-BODNER Veranda (aliejus)

kusi. Dėl to man širdį nė kiek neskaudėjo: neturėjau nė vieno žmogaus Tirolyje, kuris būtų norėjęs mane aplankyti; turau vienas kaip pirštas.

Atvedusi Ludvigą seselė paaiškino, kad ji daranti išimti. Gerai esą turėti kokį pažįstamą svetimame krašte. Ji jau žinojo, kad buvau neseniai alvažiavęs ir net nespėjęs kokių susilti, kai lėta žiauriai mane sugriebusi.

Jų vizitas buvo trumpas, bet to ir užteko. Sužinojau, kad Ludviga buvo lietuvių Kugrienė ir gyveno su vyru čia pat miestelė. Ji man davė savo adresą ir nuosirdžiai užkvietė apsilankyti, kai būsiu išrašytas iš ligoninės. Jie pasistengs padėti, jei tokia pagalba, pradžia gyvenimo svetimame krašte, būtų reikalinga.

Tas vizitas buvo lygus angelo sargo apsilankymui; nieko kitto ir negalvojau — tik dangus man buvo atsiuntęs tokią lankytąją. Juk turėjo ateiti diena, kada būsiu išrašytas iš ligoninės. O turėti pas ką nueiti, gal net gauti kampaną, kur pernaktoti, buvo didelis dalykas.

Liga paprastai išeikvoja daug energijos ir jėgų, kuriomis remiasi žmogaus gera savijauta, taip atsitiko ir su manim. Mano organizmas reikalavo minimalių normalaus gyvenimo sąlygų: kampo, kur apsisistoti; normalaus poilsio, maisto. Mintis, kad vėl teks grįžti į Landecko geležinkelio stotį ir naudotis jos patogumais, mane nebeviliojo. Toks gyvenimas buvo pakencinamas, kai buvau sveikas ir stiprus, bet ne dabar, kada kojos apert kelius linko, ir galva svaiogo. O kur kitur gautum apsisistoti,

neturėdamas pažįstamų? Kitą dieną per seselę Emą Kugriai atsiuntė man dovaną: gal visą kilogramą rūkytų lašinių. Priedui buvo paaiškinti, kaip turėtų būti paruošti. Tai buvo geriausias žemaitijoje užauginto bekono.

Tokia dovana mano svajonėse nebuvo pasivaizdusi; tai galėjo atsitikti tik sapne, o čia buvo tikrovė: lašiniai iš tolo kvepėjo. Nuo tos dienos mano dieta padidėjo gerokai skaičiumi kalorijų; mergaitė sanitarė kasdien pietums virėdavo gabalėlį lašinių. Turint toki vilko apetitą, kokį aš turėjau, tas gabalėlis tirptų iškart, o mano burnoje, bet sotumo alvilgiu nuostabiai pasitarnaudavo; alkio kirmėlė nustojo graužti mano vidurius.

To to atėjo diena, kurią buvau išrašytas iš ligoninės, kartu su ja dar vienas siurprizas: man buvo pasiūlyta pasilikti ligoninėje kaip darbininkui. Tą pasiūlymą išdėstė vyresnioji sesuo: gaudiau maistą, kambarį ir šiek tiek algos. Mano darbas, kol sustiprėsiu, būsiu nesunkus ir valandų nedaug; nedaugiau kaip keturias dienas.

Kaipgi nesutiksi. Sutikau, didžiai nudžiugęs, nes tas pasiūlymas išsprendė didelę problemą, kvaršinusią mano galvą: maisto ir kambario problema. Stačiai sunku buvo patikėti, kad tas pasiūlymas buvo skirtas man. Nežinau, man vėl imsi sekis? — klausiau pats save labai nustebęs. Tirolyje man tos sekės taip truko, kad aš buvau net užmiręs, koks jausmas apima žmogų akivaizdoje tokio pasisekimo. O jausmas buvo nuo-

KA EUROPOS BENDRUOMENIŲ VADAI DIRBA

Europos kraštų LB vadovų suvažiavimas vyko 1980 rugpjūčio 14 ir 15 Innsbrücke (Tirolis) XX VII Europos lietuviškųjų studijų savaitės metu. Dalyvavo: V. Europos lietuvių katalikų vyskupas A. Deksnys, Pasaulio LB Valdybos pirmininkas V. Kamantas, įvairios misionerijos dr. A. Gerutis. Vokietijos LB Valdybos pirmininkas A. Šmitas, vicepirmininkas E. Lucienė ir reikalų vedėjas J. Lukošius, Belgijos LB pirmininkė St. Baltus, Prancūzijos LB pirmininkas kun. J. Petrošius, Šveicarijos LB pirmininkas dr. A. Kušlys, vicepirmininkas dr. Pečiulionytė ir izdininkė I. Kasieli — Augėvičiūtė. Italijos LB ir jaunimo atstovas S. Kubilius. Didž. Britanijos lietuvių sąjungos pirmininkas Z. Juras ir vicepirmininkas R. Šova. Austrijos lietuvių atstovė ir XXVII Liet. studijų savaitės organizatorė I. Joerg-Naudžiūnaitė, Didž. Britanijos lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas J. Podvoisliū, Vokietijos LJS pirmininkas M. Landas, sekretorė J. Barasaitė, informatorė M. Šmitienė ir K. Ivinskis, Švedijos lietuvių atstovė A. Balandaitė, Vokietijos LB Tarybos narys J. K. Valiūnas, PLB Seimo nariai Bajorinas iš Anglijos ir R. Tendzegolskis iš Vokietijos.

Suvažiavimą atidarė jo organizatorius Vokietijos LB Valdybos pirmininkas A. Šmitas, pasitebedamas, kad po ilgesnės pa-nasių suvažiavimų pertraukos šis yra trečiasis PLB Valdybos pirmininkas V. Kamantas, pasidžiaugęs gausiu dalyvių skaičiumi.

Stabiai malonus; pasijutau žmogus lygus kitiems, kuriuos kasdien susitikdavau; o svarbiausia, po savo kojomis pajutau dar stipresnį pagrindą; net ir kojos nustojo drebulius. Buvo sunku patikėti, kad vidinė pasipirtis būtų padariusi tokį stebuklą.

(Bus daugiau)

mi, iškė įvairius žymesnis vysk. A. Deksnui, dr. Geručiai, Šmitui, kun. Petrošui, R. Šovai ir kitiems. Suvažiavimui pirminkauti išrinktas A. ŠMITAS, sekretoriauti — dr. J. PEČIULIO NYTĖ.

Pranešimų eilę pradėjo Belgijos LB pirmininkė St. Baltus, pažymėdama, kad Belgijos ir Olandijos lietuviai yra apsiūnę į vieną LB. Olandijoje daug veikia Kaplanas.

Didž. Britanijos liet. sąjungos pirmininkas Z. Juras pirmiausia nušvietė "Europos lietuvių" stovį. Jo leidimas pr. metais pareikalavo iš Lietuvos namų bendrovės 32.000. — DM paramos. Tiražas — 1.000 egz. Ateinančių mėnesių pradės dirbti naujas redaktorius Dargis. Kvieta verbuti naujus skaitytojus — prenumeratorių ir siųsti rašinius bei korespondencijas.

Didž. Britanijoje veikiantį Kes-ton College tiria komunizmą ir religijas Rytų Europoje. Tos Kollegijos teikiamos žinios apie Lietuvą patenka į didžiąją anglų spaudą. Jai reikalingas bendradarbis lietuvis, gerai mokąs anglų kalbą. Jo išlaikymas kainuotų apie 5.000 anglų svarų per metus. Siūlė XXVIII Liet. studijų savaitę ateinančiais metais rengti Anglijoje. Didž. Britanijos lietuviai turi Tautinės paramos fondą, panašų į Vokietijos liet. disidentų fondą.

Saulius Kubilius perskaitė Italijos LB pirmininko mons. V. Mincevičiaus telegramą, kuria jis sveikina suvažiavimą. Pranešėjas nurodė, kad mons. Mincevičius ELTA-PRESS biuleteniu italų kalba labai teigiamai garbina Lietuvos vardą Italijoje. Keletas tautiečių talkina Vatikano radijui, paruošiant lietuviškas programas. Italijos LB veiklą trukdė užsėtusi nemaloni byla teisme. Dabar ji baigta ir galės prasidėti normalus darbas.

V. Kamantas papildė Kubilių pastebėdamas, kad Italijos LB

vadovai pasiūlė išskirtinai pagerbti mons. Mincevičių už jo nuopelnus Lietuvai. Jis aplankė liet. programų Vatikano radijų vadovybę. Su ja sutarta, kad PLB paruos šeštadienio programą jaunimui. Taip pat aplankė ir abu Lozoraičius bei mons. Bačkį, kuris išrūpino pasimatymą su popiežium bendroje audencijoje. Jonas Paulius II netgi lietuviškai prabilo, sakdamas, kad myli lietuvių, malonai priėmė PLB Valdybos dovaną ir pažadėjo savo paramą.

Prancūzijos LB pirmininkas kun. J. Petrošius dėkojo V. Kamantui už moralinę ir materialinę paramą Prancūzijos lietuviams, ypač jaunimui, kuris jautrus lietuvių reikalams. Paryžiuje svetimataučiai informuojami apie mūsų tautos nedalią. Reikšmingas įvykis buvo Simo Kudirkos apsilankymas ir demonstracijos prie Sovietų ambasados. Sostinės lietuviai susirenka kas mėnesį. Gyvi ryšiai su Lietuva. Daug mišrių šeimų, kurios lietuvių neskatina. Lietuvių kalbos nemokėjimas sukuria kompleksus. Jaunimui trūksta vadų.

(Vokietijos LB Informacija)
(Bus daugiau)

PATIKSLINIMAS

Praeitų metų gruodžio mėn. pirmoje pusėje "Drauge", aprašant muzikinį veiklą "Sekminių vainikas Detroit", apsilankė su jėsa.

"Drauge" minimi mano pasakymai apie teatrinę veiklą buvo netikslūs. Į teatrą Lietuvoje patekau konkurso keliu. Lietuvoje teatro veikloje teko keletą veiklų surežisuoti. Tuo laiku meno vadovu buvo vyriausias režisorius Kazys Tamkevičius.

Justas Pusdešris
Detroit, 80 IX.23 d.

• Abudu po lygią algą ima; bet vienas dvylika kartų daugiau dirba? (Laikrodžio rodyklės)

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuosirdžiai kviečiame visas ir visus į platnimo vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimas, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupydama laiką ir mažindama susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Užsaku Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajuos proga, palaikydama lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėjamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtaką krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 66 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. spalio 26 dieną

BEVERLY COUNTRY CLUB

87th St. ir S. Western Ave.

Chicago, Illinois

• DAINOS

• SVEIKINIMAI

• VAKARIENĖ

• ŠOKIAI

Pradžia 5 val. popiet — Įėjimas \$20.

BANKETĄ RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980

Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestuose: metams \$45.00, pusę metų \$24.00, tris mėnesius \$12.00, vienam mėnesiui \$5.00.

Kitoje JAV vietose: metams \$40.00, pusę metų \$24.00, tris mėnesius \$12.00, vienam mėnesiui \$5.00.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

pusei metų \$22.00, trims mėnesiams \$15.00, vienam mėnesiui \$4.00.

Kanadoje:

metams \$45.00, pusę metų \$24.00, vienam mėnesiui \$5.00.

Užsieniuose:

metams \$48.00, pusę metų \$26.00.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

P pinigų reikia gauti pašto Money Orderiu \$40.00.

Gyvename galingiausioje demokratinėje valstybėje

Gyvename Amerikoje, pačioje galingiausioje pasaulio valstybėje. Galinga ji tapo todėl, kad prieš 200 metų pripažino pačias pagrindines žmogaus teises, gerbia spaudos laisvę ir kiekvienam krašto piliečiui leidžia pasisakyti įvairiausiais visuomeniniais klausimais.

Amerika leidžia pasisakyti ir komunistams, kurie spaudos ir žodžio laisvės labiausiai bijo. Komunistams leidžia spausdinti knygas, laikraščius, dalyvauti rinkimuose, kritikuoti Amerikos santvarką, bet kai ateina pirminiai ir tikrieji rinkimai, tai labai nedidelis žmonių skaičius susijavi komunistinėmis idėjomis. Kai ateina laikas balsuoti, tai už komunistus žmonės nebalsuoja, nė komunistinė literatūra, kalbėtojai ir agitatoriai jų neįtikina.

Trisdešimt keturioms valstybėms priėmus Helsinkio aktus, visos valstybės leido savo piliečiams nusiskųsti veikiančiais įstatymais ir valdžios priimta santvarka. Visos, išskyrus tas, kurios iki šio meto dar nepripažįsta sąžinės laisvės ir skaito nusikaltimų Helsinkio aktų vykdymą, Sovietų Sąjungoj susidarė komitetai Helsinkio aktų vykdymui sekti. Brežnevas, pasirašęs Helsinkio aktus, kartu su kitomis 34 valstybėmis, įsakė Helsinkio aktus atspausdinti viename Pravdos numerioje. Jame nebuvo jokios kitos žinios, nes Helsinkio akta užėmė šešis Pravdos numerius. Įdomu, kad tą Pravdos numerį visi išpirkė. Išpirkė ne tik sostinėje, bet ir kituose rusų pavergtuose valstybės miestuose. Išpirkė todėl kad ten skelbė naujas teises, kurių Rusijoje nebuvo. Brežnevas pasirašė svarbų dokumentą, tokiu nuostatu, kurie buvo rusiškai išverstuose Helsinkio aktuose, kokių Rusijoj nuo 1915 m. niekas nematė. Netenka stebėtis, kad Rusijoje atsirado daug savanorių, kurie sekė visus Sovietų valdžios įsakymus ir užsirašinėjo, ar tie įsakymai elgiasi pagal Helsinkio aktų kraitelėse nurodytus tarptautinius įsakymus.

Helsinkio aktai įsako kiekvienai valstybei, pasirašiusiai Helsinkio aktus, leisti tos valstybės piliečiams pasisakyti, ar jų vyriausybės leis žmonėms skųstis ar

atkreips dėmesį į jų skundus. Kongreso atstovo Dante R. Fascell vadovaujamas komitetas pravedė visų piliečių apklausinėjimą ir paruošė 382 puslapių knygą, kurioje surašyti visi nepatenkintų juodukų, komunistų, meksikiečių ir įvairių "tikybininkų" nusiskundimai, kad jie persekiojami, neleidžiama jiems savo idėjų laisvai skelbti. R. Spenser Oliver vadovaujama teisininkų grupė patikrinus visus skundus, rado, kad dauguma jų neturi pagrindo, nes pagrindiniai žmonių teises gerbiantieji įstatymai veikia. Vis dėlto kongreso atstovo vadovaujamo komiteto knyga atspausdinta ir bus įteikta kitoms valstybėms, kai suvažiuos į Madrido konferenciją.

Ar Sovietų valdžia leido savanoriams Helsinkio komitetams liudyti panašiam komitetui? Žinoma, kad Andropovas tuos stebėtojus kišo į kalėjimus ir teisė. Vieną kitą išsiuntė į užsienį, kitą pasodino į Vladimiro kalėjimą, o trečiam leido toliau veikti, kad policijos agentai galėtų maištininkus sekti.

Amerika taip pat ruošiasi Madrido organizuojamai konferencijai. Ji nori patirti, kas padaryta nuo Belgrado pastarimų. Belgrade susitarimai buvo silpni. Rusams neišėjo taip, kaip jie planavo, bet je Belgrade iškeltų klausimų nusigando. Jie net nedrįso ir protokolo pasirašyti, tarytum Europos taikos klausimai ten nebūt svarstyti. Ten buvo iškeltas ir Pabaltijo klausimas. Rusai žinojo, kad Madrido konferencijoje bus keliamas Lietuvos, Latvijos ir Estijos klausimai. Taip nutarė Atstovų Rūmai ir Senatas. Madridan suvažiuosieji šio klausimo negalės išvengti.

Prieš porą mėnesių buvo sukviesta didelė spaudos atstovų ir veikėjų konferencija, kuriai Baltieji Rūmai pranešė, kad lapkričio mėnesį į Madridą važiuos dvi delegacijos. Ten vyks Kongreso atstovo Fascell vadovaujama Europos Sąjungos ir bendradarbiavimo komisija, susidedanti iš penkiolikos narių. Ten bus 6 senatoriai, 6 Kongreso atstovai, vienas Valstybės Departamento, vienas krašto apsaugos, ir dar vienas Prekybos Departamento atstovas. Šios komisijos balsas bus Amerikos balsas Madrido konferencijoje.

Be to, Madridan vyks kita komisija, susidedanti iš 30 atstovų, įeinančių įvairių rusų komunistų pavergtų Rytų Europos veikėjų, tikybinų, politinių ir teisinių grupių atstovai, kurie bus Madridan nuvažiuosiusi JAV valstybių komisijos patarėjais, jeigu komisijos nariai į juos kreipsis. Jeigu komisijos nariai į šiuos patarėjus nesikreips, tai nieko jie negalės pateikti, bet jeigu bus į juos kreiptasi, tai savo žinias jie galės suteikti.

Lietuviai labai nustebino, kad prezidentas ir patarėjų komisiją paskyrė vieną lietuvių — Rimą Česonį. Prezidentui arba naujiems jo patarėjams Česonis, matyt, buv žinomas, bet platesniems Amerikos lietuvių sluoksniams jis pats ir jo veikla buvo nežinoma. Amerikos lietuvių tarpe buvo didelis skaičius lietuvių, kurie gerai pažino rusus ir Lietuvos pareigūnus. Jų tarpe kilo nerimas, kai patyrė, kad okupacinės eigos nežinantis žmogus buvo paskirtas būti patarėju, o reikalus žinantieji užmiršti.

Šių metų rugsejo 3 dieną Washingtono buvo ruošiamas dar vienas laikraščio redaktorių pasitarimas. Į tą pasitarimą buvo pakviestas ir Naujienu redaktorius Martynas Gudelis. Jis neprae, kad kas nors jį kviestų planuojamam konferencijon. Jis nežinojo, kuriais sumetimais ta konferencija buvo šaukiama. Tikslai telefonu išsiaiškines josios tikslus, sutiko į Washingtoną nuvažiuoti.

meilės ir krikščioniškosios dorovės.

Ir vis dėlto tokio krašto pačioje širdyje, tarp puikiųjų bažnyčių ir garsiųjų muziejų, išaugo dar viena dvidešimtojo amžiaus "kultūros pažiba" — koncentracijos stovykla. Jas sukuria tie patys žmonės, kurie gyvena tame gražiame krašte ir kurie turėjo geriausias sąlygas pasidaryti tobulais žmonėmis. Juk ir jų tėvai ir protėviai yra davę pasauliui pakankamai ne vien mokslo, bet ir meno kūrinių, kuriuose jie skelbė gražias idėjas, visai žmoniui naudingas ir brangias.

Bet jų ainiai paneigia tų didžiųjų dvasios vyrų mokslą, išniekina jų gražias mintis, atmeta jų kilnius idėjas ir ima garbinti smurtą, priešpaują ir melą.

Prie didelio miško, toli nuo bet kokio kultūringo pasaulio, buvo pristatyta visa eilė barakų. Iš tolo tie žem, plokščiai stogais, bet kaip suktai įmonės, atrodė lyg tai būtų ddelė daržininkystės įmonė, tik aukšta, keliomis spygliuotų vielų eilėmis išpinta, tvora ir kampuose išsiklaidę bokšteliai, su nuolat budinčiomis sargybomis, liudijo, kad čia turi būti kažkas nepaprasta, kad taip uoliai dabojama ir saugoma.

Joks pašalinis žmogus vieninteliu toje baisioje tvoroje padarytų vartų negalėjo peržengti; tuo labiau niekas negalėjo pro juos praspūkti iš tų nelaimingųjų, kartą jau pro tuos vartus įstumtų, nes šiuos skiriančius gyvybę nuo mirties vartus nuolatos saugojo ypatinga sargyba, kurios niekas nebūtų įstengęs nei sugraudinti, nei papirkti.

Už tų baisių vartų buvo modernus pragaras... Tuos vartus dieną ir naktį saugodavo keturi gerai ginkluoti robotai, kurie tevertodavo tik du žodius: "stok" ir "sausius", kai pamatydavo ką nors prie jų prisiartinant.

Prie šių vartų tikrai galėjo būti pakabinatas garsusis "Dieviškosios komedijos" autorius užrašas: "Palikite bet kokią viltį visi tie, kurie čia įeinatė", nes be nuolatinio sargybų, tvorų, vielų buvo leidžiama labai stipri elektros srovė, todėl ir menkiausias prisilietimas prie jų būtų apmokamas gyvybe; be to, pirmąjį ir antrąjį tvoros ratą skyrė tuščias tarpas, kur nuolatos laktė specialiai išmokyti šunys-sargai. Naktimis visi barakai, visos kiemas ir visos tvoros buvo apšviečiamos iš visų pusių stipriausiais prožektoriais. Atrodė lyg tai būtų čia saugomi didžiausi lobiai arba tokie nusikaltėliai, kurie, vos tik ištrūkę, būtų galėję sunaikinti visą kraštą.

O iš tikrųjų čia buvo sugaudyti ir uždaryti dažniausiai niekuo nenusiakę žmonės; jiems kankinti buvo parenkami, paprastai, buvusieji nusikaltėliai arba net iškrypėliai, su sąjūstiniais palinkimais, kuriems žmonių kankinimas sudarė didžiausią malonumą.

Į šią šurpą sukeliančią pamiškę buvo gabenami tie savi, tiek kitų kraštų žmonės. Kartu su

kitais čia vežė ir lietuvius.

Pirmoj eilėj čia ir buvo atgabenti visi lietuviai partizanai, sugaudyti Taurų girioje. Juos rankiojo iš visur ir talpino į atskirą kamara. Čia atsiranda Rūtos sužadėtinis Guoba, Ažuolas, ūkvedys Pranas, kapitonas Perkūnas, pagaliau ir Jūras Liepa. Išskyrus kameros gyventojus, niekas nežinojo, kad šis paskutinis anksčiau buvo tas pats Vytautas Ringaudas, kurio taip uoliai ieškojo ne vien Lietuvoje, bet ir Vokietijoje.

Iš pradžių, nors ir visi saviškai buvo surinkti į vieną kamara, bijojo net prakalbėti — niekas neabejojo, kad jų kas nors slapta klausosi. Jie kruopščiai išžiūrėjo visus kampus ir visus plyšius, ar nėra kur nors įtaisytas mikrofono, bet niekur nieko nesurado.

Vieną vakarą, kai jie drauge buvo jau išgyvenę ištisą savaitę, sugrįžo iš darbo visi labai susijaudinę; tą dieną suėjo lygiai metai nuo tų nelaimingųjų kautynių Taurų girioje.

Tylėdami susėdė kur kam pakliuvo ant su-trintų šiaudų. Tik Prkūnas nesisėdė ir nervingais žingsniais vaikšto po kambarį.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

M. Šileikis

Čikagos Akvariumas (akvarėlė)

Skaitytojo balsas

TALKININKAVIMAS LENKAMS

(Tęsinys)

Prieš tai ir prieš dr. J. Basanavičiaus su kitais patriotais lietuviams išleistą "Aušrą" išėjo, pataikaudamas lenkams, teisin-damas lenkų apaštalių lenkinimą per Bažnyčią, vysk. A. Baranauskas lenkų spaudoj. Jis ir sužlugdė "Aušrą", kaip ir nurodė bešališkas istorikas prof. M. Roemer savo veikalė "Litwa" (190 p.). "Sukėlė pasipiktinimą tarp dvasininkų savo įžūlia akcija prieš "Aušrą" atsistojęs vysk. Baranauskas, kuris pasirodė su protestu "Przegląd, Katolicki".

Dar aiškiau pasisakė A. Jony-gi A. Baranauskas, gynęs ne ka-la (Lenkų įtakos šešėlyje, 1974 m.): "Būdami patys didžiausi rie visokiems būdais stengėsi Die-

šovinistai, lenkai pradėjo šanta-

žuoti — apšaukė kiekvieną, kuris nors kiek lietuviškai galvojo "litwomani". Todėl lenkai pasiryžo "Aušrą" likviduoti. Jiems pavyko vysk. R. Baranausko asmeny surasti tą duobkasi, kuris ir sulikvidavo "Aušrą". Tiesiog nuostabu, kad dar šiais laikais, pasižymėjęs savo raštais kun. St. Yla, pasiryžo reabilituoti ne kunigą "Anykščių Šilelio" autorių, bet buv. Seinų vyskupą A. Baranauską, žinomą lietuvių tautinio atgimimo žlugdytoją ir savo vyskupijoj prolenkiskos politikos skiepytoją. Tai-

gi A. Baranauskas, gynęs ne katalikybę, bet lenkų kunigus, kurių kaip žinoma, jį tokiu padarė šovinistai lenkų kunigai bei lenkams parsiadavę lietuviai kunigai.

Be abejo, dr. V. Kudirka buvo pozityvistas, bet jis su krikščionybė nekovojė, o tik su tais kunigais, kurie vykdė Lietuvoj polonizaciją. Savo raštuose niekur jis nepasisakė prieš krikščionybę ir net gina Kražių katalikus, kurie kovojo su caro Rusijos bedieviais.

Gal būt, dr. J. Šliupas ir neskyrė katalikybės nuo lenkybės, kada lenkų kunigai nuo Jogailos laikų intensyviai vykdė polonizaciją Lietuvoj, bet dr. J. Basanavičius aiškiai skyrė katalikybę nuo lenkybės, ką gali kiekvienas pastebėti atydziai perskaitęs jo raštus.

Teisingai kun. St. Yla tvirtina: "Jaktas buvo pirmasis didžiausias lietuvis intelektualas, vyks. (? S. A.) A. Baranausko mokiny. Visuomeninėj plotmėj vienas tautinio kelio grindėjų. (Bus daugiau)

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

Trečioji Dalis

Pačiame krašto viduryje, krašto, kuris turėjo seną kultūrą, dešimtis gražiausių miestų, šimtus puikiausių bažnyčių, kuriose buvo skelbiamas Dievo žodis ir buvo mokoma mylėti ne vien draugą, bet ir priešą, kur buvo aiškinamas Kristaus mokslas, kad visi žmonės yra lygūs, nes jie visi yra vieno tėvo, Didžiojo Pasaulio Kūrėjo, vaikai, todėl visi tarp savęs yra broliai, dėjosi baisūs dalykai.

To krašto muziejuose buvo pilna puikiausių paveikslų, sukurto gabiausių menininkų ir vaizduojančių gražųjį pasaulį, pasaulį, kurį tegali pajusti ir suprasti tik visai nutolęs nuo gyvulio žmogus, o bibliotekose buvo tūkstančiai tomų gražiausių kūrinių, viso pasaulio geriausių rašytojų sukurty; ten taip pat buvo sukurta visų didžiųjų filosofų išmintis ir garsiųjų pedagogų nurodymai ir patarimai, kaip išaukleti dorą, sveiką ir visapusiškai išlavintą, vienu žodžiu tariant, tobulą žmogų.

Kiekvienas krašto gyventojas galėjo ten pasimokyti grožio, kilnumo, žmoniškumo, artimo

JEZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS

11. Kuomet mūsų pirmieji gimdytojai nusikalto prieš Dievo įstatymą, jie užsitraukė ant savęs ir ant visos savo ainijos mirties pasmerkimą; bet Jėzaus mirtis kaip Atpirkėjas, patiekė kelią išsigelbėjimui iš šito pasmerkimo. Jėzaus mirties nuopelnai bus gaunami tik tikėjimu į jo išlietą kraują ir paklusnumu Dievo valiai. Bet Povilas stato šitokį klausimą: "O kaip jie tikės į tą, apie kurį negirdėjo?" (Rom. 10:14). Nedaug kas iki šiol yra girdėję apie Jėzų teisingai ir suprantamai, taip kad galėtų tikėti į jį. Todėl šventasis Raštas parodo, kad tokią progą jie turės būsimoje teismo dėjoje.

Todėl minėtoji teismo diena bus laikas žmonių švietimo. Povilas, kalbėdamas į Atėnietius, prisiminė apie "nežinojimo laikus", palygindamas juos su Dievo paskirta diena, kurioje Jis "teis žemes skritulių teisingai per Vyra, kurį paskyrė". Dievo paskirtasis vyras yra Jėzus Kristus teisingasis (Ap. Darb. 17:31). Tuomet bus "paskirtasis laikas", kuriuo bus "iudijama" visai pasaulio žmonijai, kad Jėzus atpirko ją savo mirtimi. — 1 Tim. 2:4-6.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGŲ
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinimus ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jėdaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gondra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ.
OFISAS 2657 WEST 5TH STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią,
ketvirtą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kita laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Med. bandai.
Speciali pagalba (Lietuv.)
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadienį 9-1.
2830 West 64th St., Chicago, IL 60629
Telef.: Prospect 8-5824

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir klapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

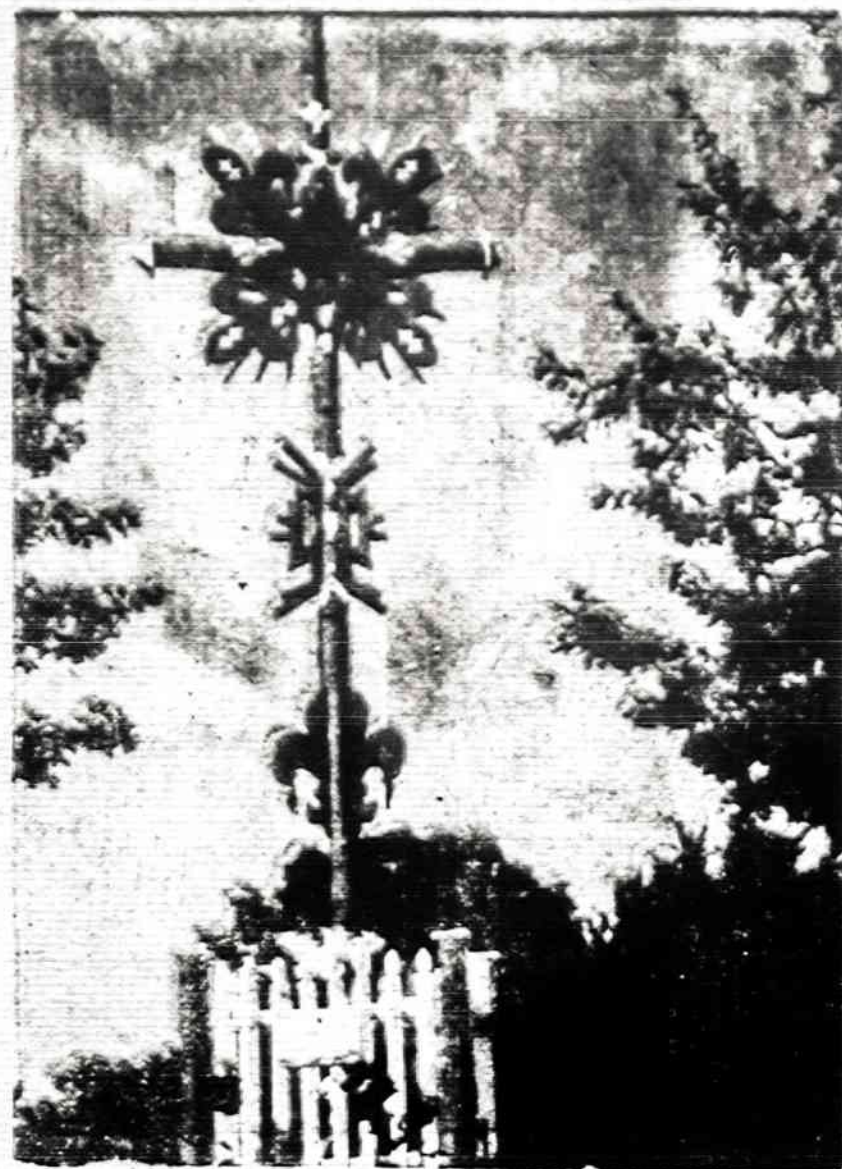
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. BERONAS
Tel. WA 3-3043

MOVING

Apdrausta perkraustymas
ir įvairių atstatymų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1822 arba 374-5996

GET RELIEF

FROM CONSTIPATION
WITHOUT
SPASMS OR CRAMPS
Regutol
STOOL SOFTENER

PASKUTINIS VINCO KREVĖS KŪRINYS

(Tęsinys)

— Gyvas ir Maskvoje, bei jo antrąsio tau neduosiu, kad nesu-
manytum aplankyti. Tarnauja
nedidelėje maisto krautuvėlėje
sąskaitybos vedėju. Kai atkėlė
mane į Maskvą atsakingoms pa-
reigoms, pasiūliau jį pas save
ir pasiūliau vyriausiojo Mossel-
prom buhalterio vietą. Norė-
jau ištraukti jį į viršūnę, nors
laikomas bėgatinu, — kalbėjo
Asurinas. — Maniau, apsidžiaug-
s. Bet, įsivaizduok sau, neapsidžiau-
gė. Net nei akimirksnio nepagal-
vojęs, žinai, ką man pasakė?
"Palik mane, drauge Pauliau, ra-
mybėje. Esi savo vieta paten-
kintas ir keisti nemanau." —
"Ar iš proto išėjai?" surikau.

"Juk gausi milžinišką algą ir
butą, apie kokį dabar ne svajo-
ti negali. Aš tavęs neatleisiu iš
čia, kol man paaiškinsi, kas esi
pervėnas, kad atsisakai nuo to-
kio pasiūlymo". Pagalvoję, pas-
vyravo ir sako: "Nors esi ko-
munistas ir aukštąs pareigūnas,
pesakysiu tau visą tiesą, tik ne-
užsigauk. Aš gerai žinau, kas
dedasi Mosselpromo valdyboje.
Direktorius gal gerai ir išiki-
mas komunistas, bet nieko ne-
nusimanęs, beveik neraštingas,
o mėgsta išgerti ir gerai paga-
venti. Aplink jį yra susisukusi
sau lizdas visa spekuliantų gau-
ja. Dabar aš ramiai atidirbu sa-
vo valandas ir einu namo. Nie-
kas man nerūpi, o tada juk bū-
siu atsakingas pareigūnas, turė-
siu dirbti, kaip jaučias, ir atsa-
kyti už viską lygiai su direkto-
riumi, ar ne tiesa?" — "Aišku",
sakau jam: "tą juk esi spe-
cas". — "Taigi, taigi", kalba jis
man. "Jei aš pradėsiu kovoti su

malversacijomis, man tuojau
nusuks sprandą, kaip neparti-
niam, ir aš, net apsidairyti ne-
suspėjęs, atsidursiu, kur Maka-
ras telių nevarinėjo, kaip sako
patarlė, kur Sibire, priverčia-
mųjų darbų stovykloje... Jei
pataikysiu ir tylėsiu, abu su
direktoriumi anksčiau ar vėliau
pateksime į kaltinamųjų suolą.
Jis, kaip komunistas, nukentės
taip, jog bus pašalintas iš atsa-
kingų pareigų už nebudrumą, o
aš, kaip specas, būsiu apkaltin-
tas išeikvojimu, sabotazu, pas-
kelbtas liaudies priešu, ir galiu
skubiu keliu nukeliauti, iš kur
jau niekas nebeįsivaizduoja. Nei vie-
nu, nei antru atveju tu juk man
nepadėsi, neužstosi, kad ir no-
rėtum."

— Pasakyk man, Viktorai, ką
aš turėjau atsakyti? Juk, be abe-
jo, taip atsitiko, prieš gyvenimo
faktus neatsispirsi.

— Tai vienas atsitikimas. Štai
tau kitas: važiuoju gatve ir ma-
tau savo vaikystės draugą. Ne-
minėsiu jo pavardės, vis tiek ne-
pažinėjai. Kilęs iš labai inteli-
gentiškos šeimos, buvusio sena-
toriaus sūnus. Matau, elgetiška
apsitaisęs, suliesęs, klampioja
pėsčias purvina gatve. "Tas ar
ne tas?" abejoju. Sulaikau au-
to ir šaukiu pavarde. Atsigręžė,
vadinasi — tas. Ir jis mane pa-

žino, bet nemačiau, kad būtų
apsidžiaugęs. Pasisodinau į auto-
mobilį, ir važiuoju. Klausiu,
kur dirba. Pasirodo, gretimose
įstaigoje registruoja išsienamu-
sius raštus. Imu jį dar klausinė-
ti, kalbinu šiaip, kalbinu taip,
atsakinėja kažkaip nenoriai,
vampeli vieną kitą žodį ir vis
dairosi į mano šoferį. "Kur gy-
veni?" klausiu. "Pavėžinsiu iki
namų..." — "Visai netoli", sa-
ko: "Sustabdyk, draugas, au-
tomobilį, aš čia išlipsiu". —
"Palauk", sakau: "Privešiu iki
durų..." — "Nereikia, nereikia",
moja abiem rankom: "aš čia iš-
lipu". Ir jau atidarinėja dureles,
pasirėngęs išsokti, jei nesustab-
dysiu. Sustabdžiau, išsodinau,
net supykau. Ką gėdinas, kad
turi pažįstamą komunistą!..

— Bet greitai nusiraminau.
Parvažiavęs net pagalvojau, ar
nereikėtų surasti jam geresnio,
geriau apmokamo darbo. Tiesa,
nelabai patogio globoti buvusio
senatoriaus sūnų. Taip pagalvo-
jęs, patsai susigėdinu savo at-
sargumą.

— Kitą dieną vėl sutinku jį
grįždamas, vėl sustabdu auto-
mobilį ir kviečiu jį atsisėsti. Ma-
niau, pakalbėsiu, kaip geriau su
tvarkyti jo reikalus. Ir žinai, ką
jis man atsakė? Neatspėsi, Vik-
torai. "Nesirūpink manimi, ne-
kalbink mane ir nevežiok au-
tomobilu..." — "Kodėl?" kla-
siu: "Ar vis dar pyksti, kad esu
komunistas?" — "Ne apie tai
kalbu", sako: "Tu šiandien aukš-
tas pareigūnas, nedera tau rū-
pintis tokiais, kaip aš..." —
"Tai jau mano reikalas, kas man
dera, kas ne", užsigavau. "Ta-
vo reikalai — tavo dalykai, bet
aš nenoriu, kad kas sužinotų, jog
buvome draugai. Aš patyriau,
kuo baigia visi aukšti pareigū-
nai. Šiandien tu pusdievis, Dzeu
sas, prieš kurį visi dreba, o ry-
toj pateksi į nemalonę, ir ne tik
patsai nukentėsi, bet skaudžiai
nukentės tavo šeima, visi tavo
draugai ir pažįstami. Sužinos
tada, gal net iš tavo šoferio, kad
mane vežiojai, kalbėjaisi su ma-
nim..." Aš ir taip dėl savo nepro-
letariškos kilmės niekuomet ne-
su ramus... Dabar jau niekas
nesidomi, o tada prisiminsi, ir
žūsiu ne tik aš, bet ir mano še-
ma..."

(Bus daugiau)

— Bani Sadr siunčia from
tan tiktai savanorius.

A. + A. KONSTANTINAS VENCKUS

Gyv. Marquette Parke, Chicagoje.

Mirė 1980 m. rugsėjo 29 d., 11:15 val. ryto, su-
laukęs 71 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Plungej.
Amerikoje išgyveno 23 metus.

Paliko mūšidę: žmona Julija, pagal tėvus Juš-
kaitė, duklė Janina Keburis, jos vyras Povilas, 4
anūikai — Vytautas, Gintaras ir Algimantas, švo-
geris Petras Petkevičius ir jo vaikai — Romas su
šeima, Vytautas su šeima ir Jūra Kleinė su šeima.
Lietuvoje liko duklė, sūnus, 9 anūikai ir 5 pro-
anūikai bei kiti giminės, draugai ir pažįstami Ame-
rikoje ir Lietuvoje.

Antradienį, 3:00 val. p. p. kūnas bus pašarvo-
tas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Av.
Ketvirtadienį, spalio 2 d., 9:00 v. r. bus lydi-
mas iš koplyčios į Sv. M. Marijos Gimimo parapi-
jos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidoja-
mas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a.a. Konstantino Venckaus giminės, drau-
gai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą
ir atsisveikinimą.

Nulūde lieka:

Žmona, dukterys, sūnus, anūikai, proanūikai,
giminės.

Laidotuvių Direktorai Jonas G. Evans ir Sta-
sys Evans. Tel. 737-8600.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-8401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill.

974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VLADO ŠAKALIO PABĖGIMAS I VAKARUS

Rugpjūčio 29 d. Vladas Šakalis, dramatiškomis aplinkybėmis pabėgęs iš Sovietų Sąjungos į Švediją, atvyko į New Yorką. Kennedy aerodrome jį pasitiko artimieji ir būrelis vietinių lietuvių. Pirmieji Šakalio žodžiai buvo apie teismus Lietuvoje — jis klausė, ar jau teisiami jo draugai, protestavę prieš Olimpajados renginius okupuotoje Estijoje? Trumpame pokalbyje jis dar užsiminė apie Laisvės Radijo laidas, kurios esančios gerai girdimos Lietuvoje, ir pabrėžė išsamios, objektyvios informacijos svarbą.

Rugpjūčio pradžioje Vakarų spaudoje pasirodė žinios apie Vlado Šakalio pabėgimą į Švediją. Pirmiausia apie tai pranešė prancūzų žinių agentūra. Agence France Presse, o netrukus ir kiti laikraščiai. Paryžiaus dienraštis France Soir pareiškė, kad Šakalis žygis vertas olimpinio aukso medalio. Rugpjūčio 2 d. pasikalbėjimą su Šakaliu išspausdino švedų dienraštis Ekspressen.

Belgijos leidžiamas biuletėnis USSR News Brief (Nr. 12, 1980. VI. 30) buvo pranešęs, kad Šakalis buvęs suimtas birželio 1 ar 2 d. Greičiausiai, taip jo pradinimą interpretavo jo draugai. Šakalio žmona Genė, dukterė Indrė (g. 1975), ir aštuonių mėnesių sūnus Narimantas Vytiš, gyvena Vilniuje: 232007. Užupio g-vė 19, but. 33, telef. 61 42 76. Šakalis mano, kad jo išėjimas viešumon šeimai negali daugiau pakenkti, nes valdžia jau žino, kad jis pabėgo. „Jei čia turėčiau savo šeimą, mano laimė būtų pilna“, kalbėjo jis švedų korespondentui.

Vladas Šakalis yra 38 metų amžiaus. Dar devyniolikmetis jis buvo nuteistas už „antitarybinę veiklą“ ir penkerius metus praleido kalėjimuose ir lageriuose, kur jis dalyvavo įvairiose protestų akcijose. Vladimiro kalėjime buvo porą metų kalinamas su latvių aktyvistu Gunaru Rode. Po to, kaip daugelis kitų rezistentų, buvo porą sykų suimtas už „neva, „kriminalinius“ nusikaltimus. Grįžęs iš lagerio 1978 m. pabaigoje, gyveno Vilniuje administracinėje priežiūroje. Be mašinos išjungė į patriotinį sąjūdį ir pasirašė kelis protesto pareiškimus: prieš Afganistano užpuolimą, prieš Terlecko, Sasnausko, Skuodžio, Pečeliūno ir kitų persekiojimus bei suėmimus. 1979 m. rugpjūčio 23 d. Šakalis pasirašė 45-į (ar 50-ties) pabaltiečių memorandumą, smerkiantį Stalino-Hitlerio paklą ir reikalaujantį apsisprendimo teisės Lietuvai, Latvijai ir Estijai. 20-me Aušros numeryje paskelbtas jo protesto pareiškimas LKP CK antrajam sekretoriui Dybenkai, parašytas 1979 m. spalio 25 dieną.

— kalbėjo jis. „Mėginamas pabėgti aš nieko negalėjau prarasti“.

Savo pabėgimo smulkmenas Šakalis papasakojo Ekspresen korespondentui. Prieš pat pabėgimą buvo suimti jo aštuoni draugai už tai, kad pasirašė protestą prieš olimpinį žaidynių dalies organizavimą okupuotame Pabaltijy. Šakalis nelaukė kol areštuos. Jo manymu, jis būtų gavęs dešimtį metų, o jeigu būtų pagavęs bėgantį — gal penkiolika. „Tai koks skirtumas?“ — kalbėjo jis. „Mėginamas pabėgti aš nieko negalėjau prarasti“.

Šakalio kelionė iš Sovietų Sąjungos į Švediją užtruko 20 dienų. Patekęs į Suomiją, jis dar nesijautė laisvas, nes žinojo, kad suimiamas jį pagavę sugrąžintu į Sovietų Sąjungą. Anot Šakalio, jo gyvybę išgelbėjo senas suomis retai apgyventoje vietovėje. Jis pabėgėlį pamaitino, leido jam pailsėti, davė žemėlapią ir maitino kelienei. Pasiekęs pasienį, Šakalis perplaukė sraunias pasienio upės žiotis į Švediją. Ten jis buvo trumpam pasodintas į kalėjimą ir rugpjūčio 1 d. paleistas. Ekspresen korespondentams priduria, kad Šakalis tuo tarpu gali laisvai švedijoje gyventi, bet turi registruotis ligi imigracijos organai galutinai nuspręs jo likimą.

Elta

Neturi nė vieno danties, o kramto smulkiausiai? (Girnos)

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdam \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuo darbus dirba.

SLA — išmokėję daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, narius patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyrai visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės į SLA įstąsyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2218

TRUMPAI

★

— Naujienų laikraščio skaitytojas ir dosnus rėmėjas dr. Juozas Kaškelis rugsėjo 1 d. sunkiai susirgo. Išvežtas į Šv. Juozapo ligoninę gydymui, Toronto, Kanada. Šiuo laiku gydytojų leista draugams ir pažįstamiems ligitį lankyti.

Draugas

— Šių metų spalio mėn. 12 val. yra šaukiamas Lietuvių Jaunimo Centre, 2345 W. 56th St., Chicagoje, JAV ir Kanados VKL S-gos skyrių atstovų suvažiavimas. Suvažiavime bus renkama nauja Centro Valdyba ir sprendžiami kiti reikalai.

5 val. popiet bus dalyvių vakarienė, o 7:30 — knygos „Rytų Lietuva“ pristatymas. Tuo pat laiku bus atidaryta dr. J. Šalnos paroda, kurią galima bus aplankyti.

Centro Valdyba

— Horoscopes or Astrological Tarot Card Reading, Saturday 11 to 5, no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392, Professional Member American Federation of Astrologers.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

MARIJA NOREKIENE

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-8787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629. — Tel. WA 8-2787

V. VALANTINAS

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-4 Thurs., 9-8 Sat., 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Parasiklauskite tos Gerosios Naujienos Lietuviams šiandien 8:45 val. vakare radio banga 1490 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį per Sophie Barcus radiją 4:23 val. popiet išgirsite "Pirmasis žingsnis".

Parašykite pareikalavdami knygeles "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsiame dovanai.

Lithuanian Ministries P. O. Box 321 Oak Lawn, Ill. 60454

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkėmis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

• Visi viduriniai, nė vieno kraštutinio? (Stebulė ir stipinai)

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIMIS TERMINAMS
R ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS.

JEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIETUVISKAS RESTORANAS

su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras būsnis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MŪRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ir užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

3122 bloke šiaurėje Janssen gatvės — 9 kambarių, 4 miegamųjų, tinkamas didelei šeimai arba uošviams. Angl. kreipkitės: BUCKINGHAM REALTY

Ron or Marianne — 975-8990

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SCREW MACHINE

SETUP OPERATORS

BROWN & SHARPE

Only experienced need apply. Steady job. Good pay and benefits.

237-0034

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

D E M E S I O

Keliant į Floridą ir neturint aiškios apsisistojimo vietos, prašau kreiptis šiuo adresu:

A. Dovydaitis

105 - 59 Ave.

St. Petersburg Beach,

Florida 33706

Tel. (813) 360-1057

ADVOKATŲ DRAUGIJA

VALDEMARAS BYLAITIS

ir VINCAS BRIZGYS

Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos

arba pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.

Ir pagal susitarimą.

Tel. 778-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Tuesday, September 30, 1980